

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Hónapok: 3 kor. — 12. Félévre: 5 kor. — 22.
 Évesre: 9 kor. — 24. Negyedévre: 4 kor. 50 ft.

Felelős szerkesztő: Dr. Székely Gyula
NYELV ÉS IRÁSI

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Debrecen, Főter Lemperech-palota, földszint
 az udvarban hátul.

A parlament feloszlatása.

Ki lesz a győztes?

A mikor az obstrukció kezdődött, híre járt, hogy az istenben boldogult Széll kormány fel akarja oszlatni a parlamentet. Széll Kálmán, a ki mindenkinek barátja akart lenni és ennek folytán egy igazi barátja sem volt, ijesztő, riasztó hír gyanánt röpitette világgá a fenyegetést, hogy ő bizony most felfogja oszlatni a parlamentet, a népre apellál és majd megmutatja így, meg úgy, hogy ki az ur ebben az országban.

Azonban semmitől sem félt olyan nagyon már a Széll-kormány is, mint a parlament feloszlatásától. Mindenféle terv merült föl: erőszak, csel, hitegetés, ámitás, törbe csalás, a melyek mind hiábavaló, üresen kongó hang, csak épen a népre nem akartak és nem mertek apellálni. Hogy miért, azt ők tudták legjobban, a kik nem mertek a népre apellálni.

Jött gróf Khuen-Héderváry. Az is megpróbált egyet-mást. Az

is egy-kétszer odaállt a forumra és nem nagyon hangosan ugyan, de elég érthetően azt izente a harcolóknak, hogy föl fogja oszlatni az országgyűlést, ha a „renitensek“ nem akarnak „észre térni“. Kiderült, hogy ez is csak üres fenyegetés volt, a melytől a hatalmon lévő kormány jobban rettegett, mint az ugynevezett „renitensek“.

Most Tisza István ugynevezett „erős keze“ szintén a feloszlatást akarja „megcsinálni.“ Így hirdetik legalább azok, a kik a mindenkori kormányznak állandó uszályherdozói gyanánt szerepelnek. Lassacskán kiszivárgott a politikai színtalpak mögül, hogy az a rettenetes indítvány, a melyet gróf Tisza István készült megtenni, vagy a házszabályokon elkövetendő újabb erőszak lesz, melynek természetét csak sejtetni engedik, vagy pedig a Ház feloszlatása lesz.

Mi inkább hiszük azt, hogy Tisza megint a házszabályokat akarja fikikusan magyarázni sem-hogy a Ház feloszlatására határozná el magát.

A házszabályok újabb kiforgatása nem sokat lendítene a

kormánynak oly rég kátyuba került szekerén. Az eddigi csalafintaság sem segített rajta. A parallel ülések nem bizonyultak „jó“ eszköznek, mert ime, kiderült, hogy nem a kormánypárt fárasztja ki az ellenzéket, hanem az ellenzék a kormányt. Lassanként vagy talán nagyon is gyorsan kiderült, hogy a kormánynak municiója elfogyott és egyedüli reménye az, hogy a függetlenségi és 48-as párt tagjai egymással úgy összekulönböznek a békének vagy a harc folytatásának kérdése fölött. Ez pedig nagyon halvány remény, mert — mint nem régiben kifejtettük — a függetlenségi-párton még nem veszítették el az emberek egy a fejüket, mint a kormánypárton és belátják, hogy egy testvérharc a függetlenségi-párton belül, az ország népére megmérhetetlen károkat okozna.

Az újabb erőszakban sem bizhat sokat a miniszterelnök, miután a régiek sem használtak. Ennek folytán maradna egyedül a Ház feloszlatásával való fenyegetés, a mely azonban fenyegetésnek éppen nem vehető.

Ellenkezőleg: ez volna az

A műpártoló egyesület kiállításáról.

Nehéz dolog kritikát mondani, különösen nehéz olyankor, mikor annyi szép értékes művet lát az ember maga előtt összehalmozva, mint a M. E. kiállításán, mikor ugyyszólván a kiállítók mindegyike joggal tart rá igényt, hogy róla dicserőleg nyilatkozzanak. De első sorban igényt tarthat erre a műpártoló egyesület, melynek érdeme, hogy városunkban egy ilyen magas színvonalon álló kiállítás létesülhetett s így ez az egyesület ezzel is megmutatta, hogy városunk szellemi fejlődésének előmozdításában mennyit fáradozik.

Tegyünk egy sétát a kiállítás termében. Együvé hordva, szépen rendezve látjuk itten művészi életünk legkiválóbbjainak munkáit, idősebb mesterektől el a legifjabb generációig.

Értékre nézve kétségkívül első helyen áll Fényes Adolf „Anyaság“ c. képe (112.) A műcsarnok tavalyi téli tárlatán már láttam, de most, hogy a viszontlátás örömben rézesültem, még nagyobb, imponálóbb hatással volt rám.

Az a látvány, melylyel a széles, nyugodt tónusú színeket egymás mellé rakja, témájának realis, gondos apró

részekben való kidolgozása, mely azonban csak emeli, erősíti a széles felfogást, tárlatunk első munkájává tessük e képet. Hasonló elismeréssel nyilatkozhatunk mások képéről: „Az utcán“ (175), míg 133 számú szénrajza oly élénken marad az ember lelkében a kiülő pofacsonttal, majdnem vadnak mondható szemekkel, hogy szinte lelkébe látni annak a munkásnak, vele együtt a piktornak.

Igen sok képe van Szilágyi Lajosnak. Nagy része ezeknek kicsi méretű munka, de telve érzéssel, poézissal. Minőség tekintetében nem lehet ezek között nagy különbséget tenni, egyik kedvesebb, mint a másik, csak a néző lelkétől függ, melyiket részesítse előnyben. Ha választanom kellene 54., 60., 59., 58., 47., 121. számúakat választanám. Felettük van Telepy Károly két 44., 62. képe. Szépen kidolgozott meleg színharmoniajú képek, a régi Ligeti, Markó tájképfestészet szellemében. Ő a régebbiek közül való, olyan öreg csont, ki nem tudja magát az új aerába beleélni, ugyanazt adja most is, mint évtizedekkel előbb, azok közül való, kik ifjú éveikben München levegőjét szívták be s most is azt tartják egyedül éltetőnek.

Nyilassy Sándor 3 szép képen mutatja be fiatal erejét. Igen széles felfogású 32 számú képe (63) „Parkrészt“

című képén a kerítésen végigözönlő zöld reflex igen szépen van érezve s érvényre juttatva, míg a (40) „Suterieur“ képén oly erős fény van, az ablakon beömlő sugárkéve oly erősen világítja a függönyöket, hogy fényhatásban ily erős képet nem sokat láttam.

Kézi Kovács László mutatott be egy pár igen szép hangulatos képet: „Kora reggel“ (16), „Virradás“ (76), „Busuló juhász“ (129) című képeiben. Az utolsó különösen lebilincseli a nézőt, erdőszélen legelésző juhnyájával, melancholikus hangulatával.

Igen sokat lehetne még mondani egyes képekről, művészekről, de e sorok szűk kerete nem engedi azt. A képvásári közönség figyelmét még fel kell hívnom a következő művekre: Kacsiány Ö. „Pityókosan“ (28.) Zombori L. „Haza felé“ (31.) Poll H. íggy bársonyos pasztelljei: „Fák“ (69.) „Mező Badacsonynál“ (107.) „Igenyék“ (106.) Csók I. „Cigány tanya“ szénrajza (155.) Markó L. „Téli csend“ (154.) Szemes Fülöp, Glatz Oszkár stb.

Nem fognak Bosznay István és Bakos Tibor helybeli festőa megharagudni, hogy végül emlitem őket, de a vendégé az elsőség s ők most itthon vannak.

Bosznay képei úgy szárn, mint mi-

Halmágyi Sámuel

≡ női- és leányfelöltők legnagyobb árnháza. ≡

Tulhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női és leányfelöltő, köpeny, kabát, paletó, bos, muff, sapka, selyem és szövött blouse, öv stb. Minden elfogadható árban adtnak el.

●● Szörmeáru nagy raktár. ●●

egyetlen becsületes terv, a melynek végrehajtása hamar tisztába hozza, hogy kinek a részén van a vesz.

Mi tudjuk. És tudja bizonyosan Tisza István miniszterelnök és pártja is, noha nem akarja tudni. És éppen ezért nem hiszünk, hogy a kormány a Házat fel fogja vagy fel akarja oszlatni. Mert akkor okvetlenül csak az ellenzék kerülne ki győztesen a harcából.

A harciasak értekezlete.

— A Kossuth-pártban. —

Az értekezlet 11-kor kezdődött. Harmenckármán voltak jelen. Nagy harci kedv uralta a jelenlevőket.

Thaly Kálmán megnyitja az értekezletet, a következő határozati javaslatot terjeszti elő: Mondja ki a párt, hogy a miniszterelnöknek a kormány bemutatkozása alkalmából tett kötelező ígéretei mellett a 30-iki ülésen választási törvények módosítására vonatkozó kötelezettség vállalását tudomásul veszi. Azoknak fontos megtartását, illetve teljesítését éberan és kötelességszerűen ellenőrizendő. Azon esetben, ha a Háznak a párhuzamos ülések tartása tárgyában a házszabályokba ütköző módon meghozott határozata hatályon kívül helyezték és ha a miniszterelnök a t. Ház előtt kinyilatkoztatja, hogy az ország joga ahhoz, hogy a magyar államnyelv a hadseregben kellőképpen érvényesüljön, kétségbe nem vonható, mert alkotmányunk szerint minden jog a nemzetől ered s annak életbeléptetéséhez az alkotmányos tényezőknek, de csakis szoknak együttes hozzájárulása szükséges, akkor kijelenti a párt, hogy a képviselőház tanácskozásainak rendes mederben folytatása lehetővé

nőség tekintetében legelső. Apróbb képeit emlitem előbb, ezekből az apróságokból sokszor jobban megismerhet az ember egy mestert, mint bevezett kész, nagy munkákból, épügy, mint nagy embereket kicsinyeseknek tetsző dolgaiból. Minden képen lágy, kellemes színek látunk, sokszor csak egymás mellé rakva. Skóciái képein rajta ül a borongós mindent fátyolszerűen fedő köd. Par nagyobb képét mag rögebből ismerem, hogy újabb képein mennyit haladt azt már hivatott bírálók megmondták. Legjobb-nak találom 97. sz. képét, „Aberdour-i part”, továbbá 96., 98. számokat.

Bakos Tibor kiállított képein nagy tudást mutat. Temája a baromi udvarból került elő. Neszre figyelő kakasa, hátul nyugodtan, napsugárban fürdő, behunyt szemű tyukjaival erősen érzeti a meleg nyári délutánt. Tiszában van állatjai konstruktúrájával s a mint a széles esztendőseket egymás mellé húzza tökéletes piasztikai hatást ér el. Többi kiállított munkáiról is csak így szólhatunk.

Most már csak a közönségen mulik, hogy a kiállítás anyagilag is oly sikerültnek legyen mondható, mint a milyen erkölcsileg.

Mikula Endre.

tesendő, a rendkívüli eszközöknek további alkalmazásától eláll. Mondja ki egyúttal a párt, hogy az ujoncjutalék megállapítására vonatkozó törvényjavaslatnak az indemnitás előtt való tárgyalását alkotmányellenesnek tartja. Tekintettel azonban arra, hogy a három éven túl és törvénytelenül a sorhadban tényleges szolgálatra kötelezett katonaságnak sürgősen és azonnal való hazabocsátását nemcsak hogy követeli, de minden fölé tehető módon előmozdítani is kívánja, elvi álláspontjának fentartásával s annak kikötésével, hogy ez törvényes előzmény gyanánt nem szerepelhet; ugyancsak a párhuzamos ülések tárgyában hozott határozatnak hatályon kívül helyezése elején az 1903. ujoncjutalékról és az évi ujoncmegajánlásról szóló javaslatoknak soron kívüli tárgyalását nem ellenzi.

Ünnepélyesen kijelenti egyszerűen, hogy a párt egyik legfőbb programmpontjait vallott önálló magyar hadsereg létrehozatala, valamint az ehhez közeledést képező magyar vezényleti és szolgálati nyelvek, nemzeti jelvényeknek, magyar tisztképzésnek, magyar törvénykezésnek és egyéb nemzeti jogoknak mielőbbi életbeléptetése érdekében minden alkalommal teljes erejével küdeni fog s azokat napirenden tartja.

Bakonyi Samu: A következő javaslatot terjeszti elő:

A magyar nemzetnek azon törvényes joga, hogy s magyar hadseregnek, mint az összes hadsereg kiegészítő részének vezényleti és szolgálati nyelve a magyar államnyelv legyen. Kétségbe nem vonható és a magyar nemzet ezen jogához, mint a magyar állam önállóságának egyik természetes követelményéhez, annak tényleges megvalósításához is ragaszkodik. Ha biztosítható, hogy a nemzet ezen elidegeníthetetlen jogának sértetlen fentartása országos határozattal kimondatik, továbbá, ha a Ház a 2-63. ülésekről határozatát annak kimondásával, hogy az precedensül nem szolgálhat hatályon kívül helyezi, a kormány pedig kötelező kijelentést tesz, hogy a házszabályokat a jelen országgyűlés folyamán érinteni nem kívánja: a párt kész a parlamenti rend helyreállítására érdekében az összes pártok megbízottainak közreműködésével tartandó tanácskozáson résztvenni.

Thaly Ferenc határozati javaslatot terjeszt elő, a mely közvetítő indítvány lenne. A magyar nyelvnek, mint államnyelvnek gyakorlati érvényesítése az állami élet minden terén, így a magyar hadseregnél is egyedül a magyar törvényhozás (Király országgyűlés) hatáskörébe tartozik.

Papp Elek, Visontay, Barabás, Kubik, Bizony, Bakonyi, Mukits és Papp Zoltán, Babó hozzászólása után

Papp Elek indítványára nagy éljenzéssel elhatározták, hogy a ma esti értekezleten mindenképpen előtérítik Rátkay biztositani fogja Kossuthot a párttagok szeretetéről és kéri, tartsa meg pártelnökségét. Mindaddig pedig, míg a Ház ki nem

mondja, hogy a kötsz ülések bevezetése házszabályellenesen jött létre semmiféle tárgyalásba nem bocsátkozik a Ház.

Ezzel fél 2 órakor lett az értekezletnek vége.

Tisza Bécsbe megy.

A kormányválság küszöbén.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, december 4.

Beavatott körökből kapjuk azt az értesítést, hogy Tisza István miniszterelnök vasárnap és hetfőn Bécsben lesz, hogy onnan új felhatalmazással térjen vissza.

Ez az utazás minden valószínűség szerint kormányválsággal van összefüggésben. Gróf Tisza István ugyanis beírta, hogy sem párttal, sem permanens ülésekkel elérni nem tudott semmit. — Pedig ő arra fogadkozott, hogy a házszabályokon elkövetet erőszakkal, párttal ülésekkel, vagy esetleg — ha kell — permanens tanácskozásokkal legyűri az obstrukciót és még a delegációk előtt megszavaztatja az indemnitást és az ujoncjavaslatot.

Mindez csak hiu remény volt, a melynek füstje hamar elszállt. Tiszának be kellett látnia, hogy az erőszak teljesen hiábavaló volt. Erre mutat az is, hogy tegnap nem tartottak ülést. Indokolja a kormány a tegnapi ülés elmaradását két dologgal. Az egyik az, hogy most a miniszteriumban igen sok a dolog; a másik az, hogy a függetlenségi-párt tegnapi értekezlete miatt nem tartanak ülést. Mindkét indoklás egyszerűen neveltséges. Most a katonai kérdések vannak soron. Azt pedig maga a honvédelmi miniszter is elintézheti, a mint elintézte annak idejében maga a honvédelmi miniszter a katonai kérdéseket, a mikor Tisza és Lukács Bécsben volt.

Azonban Tisza István bécsi utazásának más jelentősége van. Tegnap, pénteken este akart Tisza egy pártkonferenciát megtartani, a melyben — mint a kormány-párt részéről hirdették — valami Kardorff-féle erőszak-javaslatot akart előállni. Azonban Széll, Andrássy és Károlyi kijelentették, hogy semmiféle törvénytelen ségbe bele nem mennek. Az eddigi Apponyi-féle cseszeszióhoz tehát további cseszeszió is hozzá fog járulni, a minek az a következménye lesz, hogy Tisza nem támaszkodhatik tovább a saját pártjára sem és így — eddigi programja alapján — nem maradhat tovább is a helyén.

A béke pedig — mint mindinkább kiderül — csak úgy képzelhető, hogy a magyar nyelv a

TOLNAI DÁNIEL

DEBRECZEN, PIACZ UTCZA 49. SZÁM
a főpostával szemben, ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség!

Olcsó árak!

hadseregben jogához jut. Már pedig ez merőben ellenkezik a cloy-i hadparancsossal.

Az „erős kéz“ tehát nem lehet semmire. Szükség volna tehát újra a „gyöngye kéz“-re, a mit Bécsben paktumnak neveznek. Már pedig Tiszát nem azért bízták meg kabinetalakítással, hogy paktáljon, mert ha paktálni akartak volna, nem bízták volna meg őt. A paktálás különben ellenkezik Tisza előbbi álláspontjával, a ki memorandumában kijelentette, hogy minden paktum merő haszontalanság.

Most tehát Bécsbe kell mennie, hogy az „erős kéz“ helyett felhatalmazást kérjen a „gyöngye kézre“, vagyis az alkudozásra.

Hogy milyen eredményt ér el majd Bécsbe, azt sejtetni lehet, ha rámutatunk a bécsi körök hangulatára. A bécsi köröknek a delegációk összeülése előtt ujoncmegajánlás és indemnitás kell. Ha ezt Tisza hozni nem tudja, valószínű, hogy Bécsben is elejtik.

VIDÉK

A regény vége.

— A Debreceni Ujság tudósítójától. —

Érdekes szerelmi történet gyászos végéről érkezik hír Nádudvarról.

Dr. Endersch Leó, a ki nemrég került Nádudvarra körorvosnak, hirtelen meghalt.

Dr. Endersch Leó ezelőtt a bihar megyei kórház orvosa volt s nagyváradi működése idején tudásával és rokonszenves modorával úgy a vele érintkező közönség, mint szaktársai szeretetét és becsülését megnyerte.

A neve különösen érdekes szerelmi regénye révén lett ismeretes később Nagyváradon. Hivatásának teljesítése közben benn a betegek és haladók világában gyuladt szive szerelemre egy madonna arcú apáca iránt, a ki rajongó önfeláldozással, egészségének, sokszor életének kockáztatásával végezte mellette és sokszor vele együtt a betegápolás magas szentes feladatát.

Szabina nővérnek hívták a szép igralmas nővért, a ki viszonzta a fiatal orvos szerelmét.

A betegek mellett átvirrasztott éjszakai álmodoztak a boldogságról, míg egyszer aztán elhatározták, hogy szép álmaikat valóra váltják.

Szabina nővér kilépett a igralmas nővérek rendéből és fekete apáca ruháját felszerelte fehér menyasszonyi ruhával. Egy évvel ezelőtt vezette oltárhoz dr. Endersch Leó, a kit azután Nádudvarra választották meg orvosnak.

Ott éltek a legrégebb boldogságban és egyetértésben, mikor a kegyetlen végzet hirtelen sötét tragédiává változtatta át szerelmi idilljüket. Dr. Endersch Leó a minap hirtelen rosszul lett és pár pernyi szenvedés után meghalt. Hogy mi okozta tragikus halálát, azt még eddig nem lehetett megállapítani.

Lovak gyógyítása tüzzel. Borbély Lajos szabolcsi gazdának három lova beteg volt s vaiami jó tanács folytán tegnap este kályhát állított föl az istállóban s begyújtott, hogy a lovak a melegben kiizzadjanak. Megállapodott egy térsával, hogy a tüzvész meggátolása végett fekváltva fognak vigyázni, mikor azonban Borbély Lajos társára került az

inspektió az nyugodtan aludni tért. Így történt meg, hogy a lovak izzadás közben a kályhát felgyújták, melytől az istálló számaja, ettől pedig az egész istálló meggyulladt. A türeltség két órai erős munka után lokalizálta a tüzet. A három beteg lónak nem sokat használt az új kura, mert mind a három odaégett.

A csizma ára husz év múlva. Hoffmann Lipót szombathelyi cipész-mester, a ki körülbelül két év előtt csödbe került, egy bácsmegyei plébánostól a következő levelet kapta:

Tisztelt ur!

Bizonys X. nevű vevője mintegy 20—22 év előtt vett magától egy pár csizmát 17 forint árban, mit akkoriban nem fizetett ki s arról a vidékről elszármazván, az ősszeg mind a mai napig fizetetlenül maradt, engem megkért halálos ágyán, hogy ezt az ügyet rendezzem, ezért kérdelem: vajjon Hoffmann Lipót, vagy örökösei megvannak-e még? Ha igen sajnálkoznék engem értesíteni, vajjon 17 forinttal meg lesz-e elégedve a vagy kíván-e erre kamatot és mennyit? Levele vétele után kifizettem követelését. Csonopla, Bács megye, 1908. november 23.

K. E. plébános.

Hoffmann Lipót esődtömeggondnoka dr. Rosenbergről Arnold ügyvéd, a tömeg javára felszámította a kamatokat is s a derék plébános a 74 koronára rugó követelését nyomban kifizette. Szóval: vannak becsületes adósok.

A Bethlen Gábor Kör Debrecenben.

Az ünnepély lefolyása.

A „Hittanszaki Önképző Társulat“ már teljesen elkészítette a Bethlen Gábor Kör debreceni ünnepének műsorát s az ünnepre az alább reprodukát meghívót bocsátotta ki:

Mi, a református debreceni főiskolájának „Hittanszaki Önképző Társulata“, a budapesti „Bethlen Gábor Kör“-rel együtt, a kálvinista öntudat ápolása s emelése céljából, 1908. december hó 13. napján a „Bika“ szálló dísztermében országos, nyolcadik Protestáns-Estélyünköt rendezzük, melyre úgy Debrecen sz. kir. város és kálvinista lakosságát, mint az ország összes protestánsait szeretettel s tisztelettel meghívjuk. Jöjjetek el mindnyájan! Merítsetek új erőt a további munkára, melyet ki kell fejtenünk az igazság, az evangélium, a világosság diadalára! Jöjjetek el mindnyájan! Lászlók, mily hatalmas van a protestantizmusban, a kálvinista vallásban s midőn a lelkes sereg háttára kobletket önzet szálja meg, afelől szívvel s lélekkel gondolatok az Ur, a hitől jó a világosság és minden jó. Jöjjetek el mindnyájan! A világosság zengő szavaira hadd induljon fel a mi szívünk testvéries szeretetre, együttérzésre, együttműködésre, hogy így annál méltóbban járulhassunk az emberalakitótt Világmegváltó, a gyermek Jézus elé.

Számozott ülőhelyek ára 1 korona. Pályajegy ára 5 korona. Jegyek december 4-től kezdve Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. Kezdeté pontban 5 órakor. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárolunk és ajándékozunk, mely nemes célra felülfizetéseket is köszönettel fogad s hirtapilag nyugtáz a rendezőség.

Az ünnepélyek sorrendje: 1. Érkezés Debrecenbe december 12-én d. u. 3

óra 26 perckor. Az érkezőket a főiskolai ifjuság nevében üdvözi Csiky Lajos tanár. dékán a H. O. T. felügyelő tanára. 2. Este a színházban díszelőadás. Színrekerül: Simonyi öbester. 3. December 13. d. e. pontosan 9 órakor ünnepi Istentisztelet lesz a főiskola oratoriumában, következő sorrenddel: a) Közének. b) Tiszeged hiszünk, Bognártól. Enokli a főiskolai énekkar. c) Imádkozik Bankó Vince budapesti hittanhallgató. d) Egyházi beszédet mond: Harsányi Pál debreceni senior. e) 76. dics. férfikarra Sz. Nagy Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar. f) Közének. 4. Istentisztelet után délig a collegium s a város nevezetességeinek megnézése. 5. Délután fél 3 órakor a Csokonai szobor megkoszorúzása, hol, a) beszédet mond Miklós Elemér bölcshallg.; b) szaval Oláh Gábor bölcshallg. 6. Délután háromnegyed 3 órakor a szabadságszobor megkoszorúzása, hol a) beszédet mond Nemes Elemér hittanhallgató; b) szaval Dobra Jenő hittanhallgató. 7. Délután 3 órakor a gáyarabok emlékoszlopának a megkoszorúzása, hol a) beszédet mond Barys Károly okl. mérnök; b) szaval Farkas Imre S. Este 5 órakor Protestáns-Estély a Bika-szálló dísztermében. 9. Protestáns Estély után közvetlenül társas-vasora a Bika-szálló nagy éttermében. Személyjegy 2 kor. 10. December 14-én d. e. 10 órakor ifjusági nagygyűlés a főiskola oratoriumában. 11. December 14. délelőn 12 óra 18 perckor indulás vissza Budapestre.

Az estély műsora: I. rész: 1. Főszólt a mennybe. Szövegét írta: Szabolcska Mihály, férfikarra szerző Aggházy Károly, Előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitja az estélyt Harsányi Pál, a debreceni H. O. T. elnöke. 3. A Protestáns jellemről szabad előadást tart Lic. Lenc Géza tiszaroffi ref. lelkész, teológiai magántanár. 4. Édes anyámnak. Írta Szabolcska Mihály. Szavalja Szilágyi Vilma urhölgy, a debreceni ev. reform. tanítónőképző növendéke. 5. a) Berceuse de Phyllis (a XVII. századból), b) G. F. Händel: Menuet de l'Opera „Berence“. Előadják: Pásztor Gyula I. hegedűn; Medgyesi Pál, Karakas István és Janka Sándor II. hegedűn; Lassgallner August violán, Tóth János cellón, Harsányi Géza nagybőgőn. 6. A budapesti Bethlen Gábor Körrel beszél ifjú Kelemen Mária, a Bethlen Gábor Kör elnöke. 7. Ráchel siralma. Írta: Arany János, szavalja: Erdei Károly debreceni hittanhallgató. 15 perc szünet.

II. rész: 1. A forradalom reggelén. Elbeszélés, írta és felolvasa: Ritéók Emma urhölgy, a budapesti Bethlen Gábor Kör alelnöke. 2. Költeményt olvas fel Gyököcsy Endre joghallgató, a Bethlen Gábor Kör tagja. 3. Rákóczi harangja. Működés. Írta és szavalja: Mádai Gyula bölcészethallgató, zenéjét szerelte Lengyel Dezső jh. zongorán kísérő Angyán Béla jh. 4. Záró imádságot mond Baja Mihály debreceni hittanhallgató. 5. XC. Zsoltár. Közének. A zongorát Szendrő Sándor ur szíveskedéssel engedte át.

SZÍNHÁZ

Pesti nők. Az este csakugy tántorgott színházunk az ürességtől. Lehár operettje egyáltalán nem gyakorol varázst a közönségre s bár tudatában van a színházvezetősége is, mégis sorban egymásután adja az operettet, nehogy a bérlők rossz néven vegyék, hogy elemegek egy üjdonságtól. A szereplők dícséretére azonban feljegyezzük, hogy fölük tehető lakasodással igyekeztek a legjobbat nyújtani s így az 6 ótatességük

Hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az idej őszi és őszi idejre női, leány és gyermek felöltő különlegességek nagymennyiségben megkértek, melyre szives figyelmüket felhívjuk. Erre az Borbély Lajosnál és a Borsos Istvánnál. Szívesen várjuk a megrendeléseket.

Darvas Testvérek Debrecen, Hosszú utca 4. szám alatt.

és elismerésükkel kiagészított szituációk nem maradtak minden hatás nélkül. Előljárt közöttük *Faragó*, a ki olyan jókedvére játszott, mintha zsufozt ház ontotta volna feléje az elismerés tapsait. R. Réthy Laura, K. Hegyi Lili, Mezey, Havasi Szidi és Karacs vették még ki a részüket a közönség tapsaiból.

Színészeink Nyiregyházán. Szintársulatunk egy része esütörtökön, a másik része tegnap pénteken Nyiregyházán tartott előadást. Az előbbi estén Herbelin papa, tegnap pedig a Sötétség került színre. Mindkét előadást telt ház közönsége élvezte.

UJDONSÁGOK

A Debreceni Újság rotációsának bemutatása.

A *Debreceni Újság* rotációs gépén a próba nyomások véget értek s az új gépet ma már átadjuk rendeltetésének. Debrecen város közönsége páratlan érdeklődést tanúsít a páratlan zseniális alkotás iránt s nap-nap után nőtön nő azok száma, a kik a rotációt működése közben szeretnék szemlélni. A gép pedig mindég a hajnali órákban állítja ki a *Debreceni Újságot*, a mikor a nagy közönségnek éppen nincs alkalmja, hogy a gép működését láthassa.

Hogy azonban módot nyujtsunk a mi kedves olvasóinknak, hogy a rotációs lapkiállítás közben láthassák, elhatároztuk, hogy a gép működésének nappali bemutatására egy rendkívüli kiadást adunk a *Debreceni Újságból*. A rendkívüli kiadást ma, szombaton délben készíti a rotációs. Déli 12 órától 1 óráig tehát szívesen látunk minden olvasóinkat, a kik a rotációs gép működését és az ujság szédítően gyors kiállítását látni akarják. Valamint szívesen látunk ezentúl hétfőn délelőtt is mindenkit, a kik a hétfői lap kiállítása közben a rotációs működését szemlélni óhajtják.

A gépet különben *Letzter József*, a kiváló fényképész tegnap működése közben magnézium fény mellett pillanatnyi felvétellel lefotografálta s a felvételeit ma már műintézetének főtéri kirkatáiban (Dr. Ujfalussy-ház) közszemlére kitette. Ez a kép nemcsak a gép nagyszerűségét tünteti fel, de melegen dicséri a *Letzter József* művészetét is, a melytyel egy pillanat alatt igen szép képet alkotott.

Két öngyilkosság.

A kik a halálba vágnak.

Debrecen, december 5.

Tegnap ismét két öngyilkosság történt. Rövid pár nap alatt ez az ötödik. Mindannyian fiatal leányok, a kik maró-luggal mérgezték meg magukat. Mag-

döbbenően elszomorító jelenség. Rettenetes az a könnyelműség, melylyel ezek a szerencsétlenek eldobják maguktól legdrágább kincsüket — az életet.

A legujabb áldozatok egyike egy, még alig 16 éves leány: Kántor Mariska, a másik egy fiatal asszony: Harangi Jánosné, a ki nem rég ment férjhez. Szerencsétlen házasságot kötött, a férj részeges és brutális volt. Ez a fiatal asszonyt buskomorrá tette. Más kivezető utat nem talált csak a halált. Egy pohárka gyufa és zsiroszódát oldott fel s ezt magitta. Reménytelen állapotban szállították a kórházba.

A 16 éves Kántor Mariska sziatén gyufa- és zsiroszódát oldatot ivott. Allapota annyira veszélyes, hogy kihallgatni sem lehetett. Valószínűleg nem is lesz lehetséges, mert a halál rövidesen végez vele. Öngyilkosságának titkát magával viszi oda, a hova oly fiatalon kíváncsozott a — halálba.

* Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Csahy Andr. Kistemplomban Jánosi Zoltán. Újtemplomban Szels György. Ispótlai templomban Könyves Tóth Kálmán. A szegényházban predikál Hajdu Zsigmond. A csapokerti imaházban predikál Kovács János népiskolai felügyelő.

* Simonffy Emil jubileuma. Régebben jelentettük, hogy a debreceni zenede *Simonffy Emil* igazgatójának 20 éves jubileumát pompás ünnepség keretében üli meg. Az ünnepség december 20-án lesz a zenede diszterternében délelőtt 11 órakor tartandó diszközgyűléssel veszi kezdetét. Este hat és fél órakor társasvacsorával egybekötött hangvereeny lesz a „Bika” száloda diszterternében, a melynek műsora a következő: 1. Hymnus. Erkel Ferenc. Fűredi József ur vezetése mellett előadja a vegyeskar vonós-zene-kari kísérettel. 2. Abránd. 36 dik mű Haendel-Fraschomaz. Gordonkán előadja Fűredi Samu ur Fűredi Samuné urnő zongorakísérete mellett. 3. Ah! Perfido. 65-ik mű. Beethoven. Éneklő Bogvár Matild urnő Zivuska Ferencné urnő zongorakísérete mellett. 4. a) Andante. Brück Gyula. b) Magyar vonós-négyes. Fűredi József. Előadja I-5 heggedün Fűredi József, II-ik heggedün dr. Spitz Lipót, mély heggedün Pásztor Gyula, gordonkán Fűredi Samu urak. 5. S. J. ka-dal. 37-ik mű, 6. szám. Tschalkovszky Péter. Előadja a vonós-zenekar Fűredi József ur vezetése mellett. 6. Rákóczi. Liszt Ferenc. Két zongorán előadja Fűredi Samuné és Steinacker Viola urnők. Az ülhelyek iránti igényeket legkésőbb december 15-ig Tóth Béla gyógyszerész, Kövy Lajos bankigazgató vagy dr. Márton Kálmán ügyvéd uraknál bejelenteni kérjük. A jegyek idejében kézbesítettnek fognak Bankett-jegyek 4 koronáért Tóth Béla ur gyógyszerészében, Zádor Lajos ur divattermében, Kövy Lajos urnál a Közgazdasági Bankban és az „Arany Bika” szálló irodahelyiségében december 18-ig válthatók.

* Zene a képkiallításán. Ma, délután 4-7 óráig zene lesz a képkiallításán, a mely egyébként is kedves találkozási helye városunk előkelő közönségének. A kiállítást eddig is sokan látogatták, valószínű, hogy ma délután zsufolásig megtelnek a kiállítási termek.

* A Zion egyleti tagok figyelmében. A Zion debreceni betegsegélyző egyletnél az 1904. évre érvényes választási lajstrom január hóban állítatik össze s abban csak azon egyleti tagok nevei vétetnek fel, kik az előző évről tagsági járulékokkal hátralékokban nincsenek. Felhívjuk tehát egyletünk t. tagjait, hogy az esetleges hátralékokat e hó végéig kiegyenlíteni sziveskedjenek. Nehogy nevüket a választási lajstomból kihagyni legyünk kénytelenek. Az előljároság.

* Öngyilkosság idegenben. Szondi Juliska debreceni illetőségű 19 éves leány, tegnap déli egy órakor Nagyváradon forgópisztolylyal mellbe lötte magát. Az öngyilkos leányhoz dr. Edelmann Menyhért orvost hívták el a házbeliek, ki a súlyosan sérült leányzót az első orvosi segélyben részesítette, majd beszállította a biharmegyei közkórházba. Teitének okául azt mondja, hogy reménytelenül szerelmes, ezért választotta a halált. Sebe súlyos, de nem életveszélyes.

* Halálozás. Özv. Mattyasovszky Nándorné szül. Duchony Emilia uraszony folyó évi november hó 30-án éjjel 12 órakor, életének 68-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele s hosszú szenvedés után elhunyt. Földi maradványai december hó 2-ikán d. u. 2 órakor fognak a Timár utca 23. sz. a. gyászházban a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztató szent miséaldozat f. hó 3-án, reggel 9 órakor fog a debreceni róm. kath. templomban az Egzek Urának bemutatatni.

* Meghívás. A Polgári asztaltársaság ma, szombat este 8 órakor a Dréher-féle sörcsarnokban közgyűlést tart. Tárgy: Tiszújítás, tagok felvételi elintézése. Ez uton kéri t. tagjait a pontos megjelenésre. Az elnökség.

* Öngyilkosok a kórházban. A három öngyilkos közül tegnap meghalt a második, Kálmár Róza is. Eppen egy nappal birta tovább miat társnője. A kórteremben ágyuk nem maradt üresen, távoztak, hogy helyet adjanak az újabb jövevényeknek. Ujra hárman vannak egy teremben, közülök Juhász Mari az, a kinek javulása állandó.

* Magyar név. Reichmann Kálmán hajduboszórményi lakos befügymiszteri engedélylyel Róná-ra magyarosította nevét.

* Szabadságolás sorshuzás után. A hány három esztendejét kiszolgált s bentartott katona, annyi lelkes agitátor van most. Az agitálás célja pedig az, hogy a fiatalabb civil ismerősök beálljanak önként s ennek révén az illető, a ki az önkéntest toborolta, szabadságotatik. — Különösen a 16-ik huszárezredben folyik a toborzásnak ez a módja s meglehetősen szép eredménnyel. A katonák még egy két napi szabadságot is kapnak, hogy hazautazzanak önkénteseket toborozni. Ha az önkéntest reggel beáll, este már civilben van az, a kinek kedvéért az ujone a császár gunyájába bujt. Ha pedig az önkéntest maga jószántából jelentkezik szolgálatra,

Mindenkinek célja, hogy izléses jó árut, olcsón vásárolhasson, ezen célnek felel meg

Asztalos József női divat áruhaza Debreczen, Kossuth-utca 4-ik szám.

Nagy választék divatszövetekben, selymekben, bársonyban, flanelokban és mosó barchetekben, alsó téli ruhákban, harisny és kesztyűkben, egyes szövetsruha maradvokok frt 2.10-től feljebb.

akkor a városa vagy a falujabéli huszárok közt sorsvázást rendeznek s a kinek a nevét kihúzzák, azt szabadságóját.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Góbeli Sándorné ev. ref. 72 éves, Kozák Jánosné ev. ref. 69 éves, Kalmár Róza ev. ref. 21 éves.

* **Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál lévő kirakatokban.**

* **Ma este, az Angol királynő-szálloda éttermében a Magyar Testvérek zenekara játszik.**

* **Orosz galoschnik (sároipőh) Békés Lajosnál.**

* **Legolcsóbb, legszebb karácsonyi és újévi ajándékok.** A közelgő karácsony és újév alkalmából, kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen megrendeléseit mielőbb eszöcsöbni szíveskedjék. Felvételek naponta boros vagy esős időben is, délelőtt 9 óráig délután 4-ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét platina-nagyítás, square, pastel és olajfestményeimre. Bármely kis és régi fénykép után életnagyságban készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű platina-nagyítást 12 koronáért kerettel együtt. *Balkányi Antal fényképész, Piac-utca 81. szám. Specialista gyermekfelvételekben.*

* **12 év óta fenálló bádigos- és villanyfelszerelési üzletem Hatvan-utca 2. (Tóth Gyula-ház). Krausz Kálmán.**

* **Hazznos karácsonyi ajándék-tárgyak** gyermekek, hölgyek és urak részére remélhetően szerezhetőek be Bartha Kálmán főtéri üzletében. Szőrmé, boák, valódi Jäger alsóruhák, uri fehérneműk, nyakkendők, zsebkendők óriási választék, szabott ár tisztviselőknök 5% engedmény.

* **Kivételes ajánlat. Ritka alkalmom.** Női divatüzletem legközelebbi átalakulása következtében nagy bírlulást rendezek. A raktáromon levő finom francia, angol és belföldi ruha szöveteket, selymeket kész blousokat. Női- és gyermek-felöltöket és egyéb női divatcikkeket a legolcsóbb beszerzési áron alul kiárusítom. — A nagyérdemű női közönség figyelmét ezen ritka kedvező alkalmi eladásokra tisztelettel felhívom. Kiváló tisztelettel vagyok Zádor Lajos.

* **Eredeti mikulások és krampuszok** kaphatók Mentze Henrik újdonságok áruházában.

* **Nőiruha szabónő, a ki Bécsben és Budapestben dolgozott, elfogad angol és francia divat szeriat a legizlésebben, ruha készitést. Ebben a hónapban olesón tanitók szabai és varnai délután 2-5 óráig. Nógrádi Sándorné Piac-utca 42. (Lamprecht-ház) az emeleten.**

* **A „Ronce” a legjobb sokszorosító gép** egyóra alatt több ezer példány könnyen lenyomható, egyedüli raktára és képvisellete Pongrácz Géza papirkereskedőnél. Papíraru gyári raktárában megérkeztek nagy választékban a legújabb francia levélpapír különleges-ségek, karácsonyi családi dobozok és asztali tentatartó készletek.

* **Cimbalom tanitást** előnyös árért elfogad, saját lakásán is, Farkas János végzett cimbalomtanító. Arany János-utca 22.

A Kossuth-párt értekezlete.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, december 4.

A Kossuth-párt békés elmei délután, Kossuth lakásán tanácskoztak huszonheten. Thaly Kálmán referált a harciasok tanácskozájáról és előterjesztette az indítványokat. Hosszas diskurzió támadt. Keresték az elsimítást. Aggályok merültek fel Thaly és Kossuth egyesített javaslata ellen is, különösen a hadsereg nyelvére.

Oly élénken követelték a módosítást, hogy Kossuth és Thaly kocsiára ülték és áthajtottak Tisza Istvánhoz és vele együtt hosszas tanácskozás után módosították az indítványon. Visszatérésük után előadták az eredményt, de a jelenlevőket ez sem elégitette ki. Akkor újra telefonon keresztül tárgyaltak Tisza István gróffal és megállapodtak az újabb szövegezésben a hadsereg nyelvére nézve.

Este nyolc órakor a párt plenuma előtt Thaly Kálmán elnököt. Beszédének előjárójában megokolta miért vezeti az értekezletet. Óhajta, hogy elsimuljanak az ellentétek. Ne a szétválasztás eshetőségeit keressük, hanem a párhüségét, a melynek össze kell tartania bennünket. Egy politikai alapon választották meg a párttagokat, tegyük félre az előitéletet s mutassunk méltányosságot egymás iránt.

Rátkay László kifejti, hogy innen szétszakadva el nem mehetnek. Csoportosulniok kell a Kossuth zászlója alá.

Kossuth kijelenti, hogy eddig az elnöki széket a párt bizalmából foglalta el. Az utóbbi időben nem ő vezette a pártot, mert két irányt nem képviselhet. Köszöni, hogy a bizalom iránta nem ingott meg. De ha azt akarják, hogy a párt élén álljon, ezt a viszonyok alakulásától teszi függővé. Neki egyetlen öröksége a neve s vigyázania kell arra, hogy az érintetlenül maradjon.

Papp Elek: Első kötelességünk annak kimondása, hogy a párt együtt marad. Óhajta, hogy a parlamenti tanácskozása biztosítható, a párt álláspontjának megsértése nélkül. A párt attól tegye függővé további magatartását, hogy a Ház párhuzamos ülésszakra hozott határozatát visszavonja.

Thaly Kálmán előterjeszti Kossuth határozati javaslatát, a melyet a harci-párt délelőtti értekezletén már bemutatótt, de most némi módosítást nyert, a mely a magyar nyelvnek a hadseregben való érvényesülésére vonatkozik a következőleg: „Ha a miniszterelnök a Ház előtt ki nyilatkoztatja vagy a Ház határozatilag kimondja, hogy Magyarországon minden jognak és így a védszervezetben a vezényleti nyelvre vonatkozó jognak is a forrása a törvényhozásban kifejezésre jutó nemzeti akarat.” A módosítás ennyi, a többi marad.

Barabás felolvassa a nagyváradi és sárospatakiak táviratát, melyben a harci-olákat buzdítják kitarásra. Majd elő-

terjeszti nem módosítással a harciasok délelőtti javaslatát. E szerint tudvalevőleg követelik, hogy a Ház törvénytelennek és házszabályellenesnek mondja ki a parallel ülésre vonatkozó határozatot.

Mukács utal a farde helyzetre. Ha elszakadnak a harc folytatására Tisza erőszakkal felel; megsérti ismét a házszabályokat. Ez esetben a békekés most hozandó határozata sem állhatna meg.

Lengyel csatlakozik Barabás javaslatához. Magánértesülései szerint a hadügyi kormánytól engedményeket lehet elérni a harc folytatásakor.

A míg ez meg nem történik, béketárgyalásról nem lehet szó.

Papp Zoltán kívánja, hogy a Ház hozzon új határozatot, mely szerint ezantul a sérelmes határozathoz hasonló nem hozhat.

Még többek felszólalására Kossuth indítványára szavazott negyvenöt, ellene 28.

TÁVIRATOK

A néppárt értekezlete.

Budapest, december 4. A néppárt esti értekezletén elfogadták Buzáth javaslatát. E szerint a kibontakozás csak úgy lehetséges, ha a parallel ülésekre hozott határozat hatályon kívül helyeztetik és Tisza lemond. Ezt a párt nevében Zichy Aladár fogja a Házban enuncziálni.

A spanyol miniszterválság.

Madrid, december 4. A Fabra-ügy-nökség a következők részleteket közli a miniszterválságról: A kormány a kamarában javaslatot terjesztett be, a melyet a kabinet a kamarától felhatalmaztatott volna a megszavazott költségvetési tételek effektuálására, fentartván a kamara módosítási joga. Az elnökség beleegyezett indítvány tárgyalásába azonban megegyeztek, hogy ez az alkotmány megtámadásátinvoiválna és följogosítaná a köztársaságiakat hasonló indítványok tételére, a melyek kormányváltoztatásra irányulnak. Tekintettel ezen körülményre, valamint a köztársaságiak obstruálására, valamint az összes kisebbségi csoportok magatartására elhatározta Villaverde, miután kérdéses volt az indítvány elfogadása, a kabinet lemondását.

Megfeneklett hajó.

New-York, december 4. Vancouveri távirat szerint a „Flora” angol cirkáló-hajó, a nagy ködben a Devuan szigeten levő sziklán megfeneklett. A hajó hátulsó része víz alatt áll, míg az orra még víz felett van.

Megvásárolt hadihajók.

London, december 4. Hír szerint az admirális ama két hadihajó, mely a cipilei kormány számára Elsvickben és Barroaban épült, megvásárolta 1875,000 font sterlingért. Mult év márciusában a chilei kormány két hajóért 2,200,000 font sterlinget követelt, azonban az admirális ilyen árért megvenni nem akarta.

Keresztényüldözés.

Tokio, december 4. Kinai hírlapi jelentés szerint Pecuánban felkelés van kitoróban, mely a keresztények ellen irányul. A Novi Kraj jelentése szerint

Uj férfi divatüzlet! Müipararu üzletemben ujonnan berendeztem az uri divat cikkeket, u. m. ing, gallér és kszelők, zsebkendő, nyakkendő, kalap, harisnya és esernyők stb. és választékban és jutányos árrban beszereshetők

BORSOS KATA
müipararu és uri divatüzletében, városház épület.

nem sikerült a kínai hatóságok azon kísérlete, hogy Sanghei-Kvan mellett két rendes manduriai századot, mintegy 150-200 emberrel szervezzenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vizsgálat egy gyár igazgatósága ellen. (Fővárosi tudósítónktól.) Szenszációs ügy foglalkoztatja most a szabadkai büntetőtörvényszéket. A bajai gyapjufonó gyárról van szó, a melyet pedig csak a múlt év szeptember havában alapítottak 200,000 korona alapítással. A panaszt az igazgatóság ellen intézték. A vádlóval elmondja, hogy habár a gyár mindjárt kezdettől fogva kitünően ment, különösen keletre számos megrendelés érkezett, ennek dacára 1902. év december végén, mikor a két hónapi működésről a mérleget lezárták, az igazgatóság a közgyűlésen midőssze 1000 korona nyereséget mutatott ki, holott a részvényesek mindjárt a közgyűlésen óvást emeltek ez ellen, kifogásolták a mérleg összeállítását és azt a vádat hangoztatták erősen, hogy az igazgatóság a nyereségből 19,000 koronát elrejtett és azt különféle üzleti befektetések címén mutatta ki. A budapesti részvényesek ez alapon tették meg a panaszt s a könyvek megvizsgálását követelték. Ez megtörtént, azonban a budapesti könyvszakértő semmiféle szabálytalanságot nem talált. Néhány nappal később egyik gyári alkalmazott azt a hírt kezdte terjeszteni, hogy az igazgatóság kijátszotta a szakértőket is, mert ennek nem a rendes üzleti könyveket és nem is a közgyűlésen prezentált mérleget adta oda felülvizsgálás végett. E hír alapján a följelentők újabb panaszlevelet adtak be és Piry Sándor szabadkai vizsgálóbíró Bajára utazott, a hol az összes üzleti könyveket lepecsételve bírójár alá vette és Szabadkán aztán a könyveket az ottani törvényszéki szakértővel vizsgálattatta meg. A vizsgálat ugyan még tart, azonban — hír szerint — a szakértő már eddig is konstatált kisebb-nagyobb szabálytalanságot, a mi természetesen az ügynek egész más fordulatot adhat.

§ 200.000 koronás ügyvédi számla. (Fővárosi tudósítónktól.) Meisels Samu fővárosi kereskedő egy nagyobb szénbányai vállalatból kifolyólag egy millió korona erejéig pört indított József Agost főherceg ellen és a pör vitelét jogtanácsosára, dr. Szörényi Lipótra bízta. Időközben Meisels a jogtanácsosa háta mögött kiegyezett a főherceg megbízottjával, mire dr. Szörényi 200.000 koronás ügyvédi számla erejéig beperelte Meisels, mivel ki volt kötve, hogy abban az esetben, ha a pört megnyeri, öt husz százalék illeti meg a vitás összegből. A tárgyaláson Szörényi írásban bejelentette, hogy követeléséből hajlandó egy nullát elengedni, vagyis megelégszik 20.000 koronával. A bíró tehát most Meisels szőlította fel nyilatkozatiételre. Ugy értesülünk, hogy Meisels még két nullát kér elengedni, szóval mindössze 200 koronát hajlandó fizetni.

Közönség köre.

▲ Hatvan-utca, mint fulu.

Az egész város vagy legalább is a főbb utvonalak többé-kevésbé (bár inkább kevésbé, mint többé) tisztességesen vannak kövezve, csak a Hatvan-utca bír afféle országut-szerű kövezéssel. Nyáron irgalmatlan por, télen sűrű sár uralkodik rajta, pedig ez az utca állandóan nagy forgalom színhelye.

Uj kövezés persze nagy költséggel járna, erről nem is ábrándozunk, az azonban talán nem lenne kivihetetlen, hogy tekintettel a nagy forgalomra, néhány tisztességes átjárót csináltassunk, mert tessék meggyőződni, a Hatvan-utca egész vonalán egytizenegy átjáró létezik csupán. A főreáliskolába igyekvő tanulók egész serege kénytelen áttáposni a sűrű sarat, nem is szólva a közönség ezzeiről, mely ezen utcán naponta megfordul.

Járó-kelő.

OSARNOK

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Pietró betűzni kezdte a levelet s jóidőbe került, míg fogyatékos magyarságával kivethette, hogy mit tartalmaznak a sorok. Mikor már jórészt tisztában volt a levél tartalmával, az asztalra ült.

— Gyerekek! A szerencse ránk mosolygott.

— Ne mond!

— Ugy van! Tudjátok mi áll ebben a levélben?... Elmondom. Egy uri embert az Ancona felé közeledő személyszállító hajóból a mentőcsónakba dobtak és kiengedték a hullámokra. A szél a háromcsucs szigetig hozta s ez az uri ember most a kis sziklaszigeten van.

— Az áll a levélben?

— Igen. Világosan ugyan nincs kiírva, hogy a háromcsucs sziget, mert hiszen ezt a nevet éppen mi adtuk neki. De a hogy kiveszem a levélből, azon a szigeten lehet.

— No és mit akar? Hová, ki-nek írt?

— Nekünk barátom, nekünk. Az van a levélben, hogy a jószívű emberekhez fordul.

A kalóztársaság tagjai kacagásba törtek ki.

— Jószívű! No még csak az kéne. Kalózkodunk és még jó szívünk is legyen. Akkor aztán csakugyan nem men-nénk semmire.

— Elég az hozzá, — folytatta Pietró — hogy a szerencse mégis ránk mosolygott.

— Hogy? hogy? — kíváncsiskodtak a többiek.

— Nagyon egyszerűen. — Ez az uri ember azt írja, hogy hozzátartozói gazdagon megjutalmaznak bennünket, ha érte megyünk s elhozzuk a szigetről, a hol éhhalálnak néz elébe.

— És te mit akarsz? — kérdezte a fekete Pietró.

— Hát érte megyünk. A tenger most csendes, a mi kis bárkánk pompás állapotban van s egy óra alatt már ott is lehetünk.

— És azután?

— Azután barátom elhozzuk a szigetről ide közzénk. Kialkudjuk a váltásdíjat s én elutazom oda, a hol az ő gazdag rokonai laknak. Ugyes módon tudtokra adom, hogy a fogságunkban tartott uralmi történt. Nem teketóriázom sokat, hanem elmondom őszintén azt is, hogy tengeri rablók kezébe került, a kik ezer arany váltásdíjat követelnek. Ha kifizetik, haza engedik az urat, ha nem fizetik ki; akkor visszaviszik a szigetre s ott hagyják.

— Brávó! Brávó! Nagyszerű ember vagy Pietró. Okosan gondolkodol s így csakugyan kincseket szerzel most nekünk.

— Folyt. köv. —

NYILTTÉR.

Lovag Chylinski György urat fényirdámból, hol 2 évig alkalmazásban volt; elbocsátottam, ugy, hogy nevezett ezentul a fényirdával semmi összeköttetésben nincs és sem üzletkötésre, sem pénzfelvételre nincs jogosítva

Kérem a t. c. közönséget, hogy Piac-utca 41. szám alatt fenálló fényirdámat ezentul is pártolni sziveskedjék.

Sikerült egy kiváló budapesti szakembert a felvételek készítéséhez megnyernem és az árakat a karácsonyi alkalmból jelentékenyen leszállítottam.

Kiváló tisztelettel:

Stegmüller Árpád.

SZINLAP.

Ma, szombaton, bérlet 56-ik szám „B”

Pesti nők.

Operett 8 felvonásban.

Készítés 7 órakor.

Holnap, vasárnap, decz. 6-án két előadás.

Délután 3 órakor, bérletszűnetben, félárakkal:

Sulamith (Jeruzsálem leánya.)

Zeidó daljáték 4 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletszűnetben, először:

Simonyi óbester.

Történeti vígjáték 8 felvonásban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa Utócai
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatruház.

Nagy karácsonyi vásár.

— Leszállított árak. —

Szövetek, barchendek, flanellek, mosóbársonyok.

Czigarettázók figyelmébe!

Csak míg a készlet tart.

100 drb. Kiváló finom valódi francia szivarkahüvely	20 fill.
100 drb. Kiváló finom valódi egyiptomi „King” „Turban” szivarkahüvely	24 „
100 drb. Kiváló finom valódi „Ambre” „Nubia” szivarkah.	30 „
100 drb. Kiváló finom valódi King-parafas szivarkah.	36 „
100 drb. Kiváló finom valódi King-arany szivarkahüvely kapható	40 „

HOROVITZ ZSIGMOND

papírkereskedésében

Debreczen, Piac-utca 66. sz.

Uradalmi tea vaj

1 kiló 1 frt 20 kr.,

naponta friss minőségben kapható.

Tisztelettel

Deutsch Tajos

Piac utca 38 sz

Neumann Testvérek

szip- és kalapraktárában (Tisza-palota.)

A téli időnyre a legdusabb választékban vannak felhalmozva a legtartósabb házilag készült férfi és fiu bőreszímák, posztócszímák, női férfi és gyermek posztócipők, téli kalapok és sapkák, mely cikkek nagyon előnyös beszerzés folytán csodálatosan olcsó árakban szerzethetők be

Szenzaciós.

Ujdonság.

MENTZE HENRIK

ujdonságok aruhaza

Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

A legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás

karácsonyi- és ujévi ajándékok

beszerzésére. Gyermekjátékoknak és a műiparnak legutolsó czélszerű ujdonságai itt vannak felhalmozva, melyek a legolcsóbb szabott árak mellett állanak a n. e. vevőközönség rendelkezésére.

Játékok: valódi francia babák, babaágyak, szobák, konyhák, konyha felhangszerek és automatikus alakok, katonák, vasutak, laterna-magikák, mindenféle Fröbel- és tárcsajátékok, Ping-Pang.**Háztartási cikkek:** amerikai husvágók, reszelők, vaj- és fagyaltgépek, francia kávédarálók, konyhakések, tálozók és aufeszok, csukortartók, cognackészletek, konyhamérlegek, gyors- és teaifzők.

Eredeti orosz- és kínai teák főraktára.

Műipararuk: pénz, szivar és cigaretta-tárcsák, kéziböröndök, dohányzó és írőkészletek, virágtartók, falidíszek és etagerek, fénykép keretek, tükrök, fésűk, kékék, illatszerek és mindenféle toilett cikkek.

Olcsó szabott árak.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Csillag és ragyogó karácsonya díszek.

Csillag és ragyogó karácsonya díszek.

Üzlet áthelyezés végett

rendkívül

leszállított árak!

Kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák, zsebkendők, esőernyők, pénz-, szivar-, cigaretta- és dohánytárcsák, zsebkések, ollók, gyermekjátékok, gyermekkocsik, ajándéktárgyak stb. Téli sapkák, trikóingek, trikónadrádok hallatlan olcsó árban.

Miklós és Markbreit

bazár, Frohner-szálloda mellett.

Az üzlethelyiség kiadó.

Új ékszer-, óra- és tájékpipaáru üzlet.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy üzletemet Debreczenben Piacz-utca 79-ik szám alól Piacz-u. 26 ik szám alá helyeztem át. (A főtözsde szomszédságában)

Ajánlom szép és islése arany-, ezüst ékszereimet, óráimat, finom tájékpipaímat igen olcsó és jutányos árakon. Ezüst sarkantyuk készen kaphatók. Amidőn megköszönöm a n. e. közönség becses pártfogását, kérem, hogy ezzel új üzletemben is szerencséltesen. Óra- és ékszerjavításokat a legolcsóbban készítem.

Vidéki megrendelést azonnal eszközölöm.

Pintér Gusztáv, ékszerész.

Előnyös kávé és tea árlap.

Trieszti behozatal.

Braziliából és Keletindióból első forrásból érkezett legfinomabb zamatu kávék, melyeket igen olcsón ajánlok.

Kávé kiváló finom Ceilon nagysz.	1 kg.	K. 4.-
" finom zamatos "	1 "	" 3.60
" kiváló finom Ceilon gyöngy	1 "	" 3.80
" finom indiai gyöngy	1 "	" 3.-
" kiváló finom arabiai Mocca	1 "	" 3.80
" finom kelet indiai	1 "	" 3.40
" Brazíliai	1 "	" 2.40
" zamatos Santos	1 "	" 2.20
Tea legfrissebb Congo	1 kg.	K. 6.-
" fin. Souchong	1 "	" 8.-
" Mandarin nagyon zamatos göndör levél	1 "	" 16.-
" Mandarin nagyon zamatos 2-ös	1 "	" 10.-
" igen zam. fehér Pecco virág	1 "	" 20.-
" " " " 1 "	" "	" 16.-
" " " narancs Pecco	1 "	" 16.-

Valódi magyar Ementhali sajt 1 kg. 1 kor. 60 fillér, mindenkor friess páczolt halak kaphatók. — Tisztelett. l

KOHN HENRIK,

fűszerr, anyag- és déli gyümölcskereskedő, Gróf Degenfeld-tér 7.

Az Új Szőnyegházban

megérkeztek

AZ ÚJ SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORSZÖVETEK,
ÁGY- és ASZTALTERITŐK,
KOCBITAKARÓK,
LÓPOKRÓCZOK,
VALÓDI LINOLEUMBÓL

gyári raktár.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca.

saját darálású hófehér só, bors, szegfűszeg, gyömbér, kapormag, szerecsendió-virág, tiszta és legjobb minőségben kapható

Deutsch Albert és Fianál

Hatvan utca 9.

Só és fűszerek vevőink kívánataira azonnal is megderálatnak.

A debreczeni m. kir. gazdasági tautintézetnél kapható

édes tormagyökér

kilója 48 fillér.

A Magyar Fém és Lámpaárugyár
részvénytársaság gyári raktára

Debreczen, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok

Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Légszeszesillárok, asztali és függőlámpákat,

valamint egyszerű lámpákat, közönséges használatra.

Bronze dísz tárgyakat állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb. a legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai petroleum, királyolaj, mely kizárólag a gyár számára nyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

